



REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI**

Nr.160/5 Prot.

Tiranë, më 30.06.2018

V E N D I M

Nr.68, Datë 30.06.2018

PËR

**AUDITIMIN E USHTRUAR NË AGJENCINË KOMBËTARE TË SHOQËRISË SË
INFORMACIONIT MBI AUDITIMIN E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT TË
PLATFORMËS E-ALBANIA
PËR PERIUdhËN nga DATA 01.01.2016 DERI MË DATËN 31.12.2017.**

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit TI dhe Investimeve të Huaja/ Drejtoria e Auditimit TI shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Departamentit Juridik dhe Kontrollit të Zbatimit të Standardeve të Auditimit dhe Etikës si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr.154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksonimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

V E N D O S A:

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit për, auditimin e Teknologjisë së Informacionit të Platformës e-Albania, të ushtruar në Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit, sipas programit të auditimit nr. 160/1 prot, datë_01.03.2018, për veprimtarinë nga data 01.01.2017 deri më datën 31.12.2017.

II. Të miratoj rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon;

OPINIONI I AUDITIMIT:

Grupi i auditimit mbështetur në Standartet ndërkombëtare të Auditimit përkatësisht në ISSAI 100, ISSAI 5300, ISSAI 5310 si dhe nenet 3 dhe 14 të ligjit 154 "Për Organizimin dhe Funkcionimin e KLSH " datë 27.11.2014 konstaton se portali qeveritar e-Albania me gjithë përpjekjet dhe arritjet e AKSHI-t për ngritjen e një Platforme Qeveritare të Ndërveprimit që ndërlidh sistemet e institucioneve dhe ofrimin e shërbimeve publike të zyrave dhe sportelet fizike të institucioneve në mënyrë elektronike, mbart problematikat e investimeve në sistemet e Teknologjisë së Informacionit të institucioneve pa një Strategji në përgjithësi me objektiv ndërveprimi në veçanti.

Mbështetja e strategjisë së AKSHI-t vetëm në Strategjinë Ndërsektoriale 2015-2020, Indikatorët dhe Planin e veprimit i strategjisë 2015-2020, mbart riskun e keq adresimit të burimeve të nevojshme. Me gjithë përpjekjet e bëra, AKSHI nuk ka marrë masa të mjaftueshme rregullatore dhe organizative për menaxhimin e ndryshimit.

Në gjykimin tonë, menaxhimi i elementëve kritikë në sistemet e informacionit, është i pa pamjaftueshëm, Investimet në sistemet e informacionit nuk kanë zgjidhur përfundimisht sigurimin e Vazhdueshmërisë së Biznesit dhe nuk kanë siguruar Rimëkëmbjen nga Katastrofat.

A. MASA ORGANIZATIVE:

1 Gjetje nga auditimi:- AKSHI nuk ka strategji të veçantë zhvillimi, plan-veprimin të strategjisë dhe indikatorët e matjes së performancës së strategjisë të veçantë. Në planin e veprimit e zbatimit të strategjisë 7% të veprimeve i takojnë AKSHI-t pjesa prej 93.% i takon institucioneve të tjera të përfshira në Axhenda Dixhitale të Shqipërisë 2015-2020. Në 120 indikatorët e përcaktuar për matjen e strategjisë, 77 indikatorë (64%) janë klasifikuar si të pa matshëm. Ndryshimet në qeverisje dhe shkrirja e Ministrisë të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike MIAP me VKM Nr. 504. Dt. 13/09/2017 dhe ndryshimi i statusit të AKSHI-t me VKM Nr. 673, Datë 22.11.2017 nuk janë reflektuar në Strategjinë ndërsektoriale 2015-2020, Indikatorët dhe Planin e Veprimit të Strategjisë 2015-2020.

1.1 Rekomandimi:-Strukturat drejtuese të AKSH, duke marrë në konsideratë kohën, burimet e nevojshme si dhe rëndësinë e të dhënave që institucioni posedon dhe përpunon, të marrin masa për hartimin e Planit Strategjik të Teknologjisë së Informacionit, ku të adresohen qartë objektivat e institucionit.

Brenda vitit 2018

2 Gjetje nga auditimi:- Rregullorja e brendshme "Mbi detyrat dhe funksionimin e AKSHIT" e miratuar me Nr. Prot 691/1 Dt. 27/04/2015 nuk është në përputhje me organizimin, strukturën dhe funksionalitetin e AKSHI-t sipas statuti të ri që ky institucion ka marrë.

2.1 Rekomandimi:-AKSHI në të ardhmen për menaxhimin e ndryshimit organizativ e ligjor që prekin funksionalitetet kryesore të tij të marrë masa për menaxhimin e këtyre ndryshimeve duke rishikuar aktet rregullative, dhe siguruar që këto ndryshime të jenë regjistruar, vlerësuar, autorizuar, prioritarizuar, planifikuar, testuar, implementuar, dokumentuar dhe rishikuar në përputhje me procedurat e dokumentuar dhe të aprovuara të menaxhimit të ndryshimit.

Menjëherë dhe në vijimësi

3 Gjetje nga auditimi:- Burimet njerëzore në Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit për periudhën Janar – Dhjetor të vitit 2017 kanë rezultuar me mungesa të theksuara, me 30% më pak se struktura plan e miratuar. Situata e burimeve njerëzore për strukturat e shtuara në periudhën Tetor – Dhjetor 2017 paraqitet edhe më e rënduar Grupi i auditimit konstaton se mungesa e burimeve njerëzore në Drejtoria e Vazhdimësisë së Punës BCC, Back-up dhe DRC, Drejtoria e Sigurisë e-Gov, Drejtoria e Infrastrukturës e-Gov, Drejtoria e Sistemeve e-Gov, Drejtoria e Bazave të të Dhënave Shtetërore, Drejtoria e Kërkit dhe e Zhvillimit, mbart riskun e performancës së dobët të personelit ekzistues si rezultat e mbingarkesës me pasojë mosarritjen e objektivave dhe mosplotësimin e kërkesave për dhënien e shërbimeve.

3.1 Rekomandimi:- Strukturat drejtuese të AKSHI-t të marrin masa për plotësimin e strukturës dhe të kryejnë vlerësimet e herë pas hershme të burimeve njerëzore IT të nevojshme dhe mjaftueshme për arritjen objektivave, si dhe të marrin masa për plotësimin e strukturës IT sipas planit të miratuar.

Menjëherë dhe në vijimësi

4 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit duke marrë parasysh ndryshimin e statusit dhe të strukturës së institucionit me VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 si dhe specifikën e Institucionit, ku përdoret një teknologji e niveleve të larta, Vlerëson se shkalla e mbulimit me auditim të brendshëm nga Institucioni nga i cili mbulohet me auditim është i pa specializuar për kryerjen e auditimit të Teknologjisë së Informacionit.

4.1 Rekomandimi:- AKSHI duke marrë parasysh ndryshimin e statusit dhe të strukturës së institucionit me VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 si dhe specifikën dhe teknologjinë e përdorur të kryej vlerësimin, propozimet e nevojshme për mbulimin me auditim të brendshëm ku të përfshihet dhe auditimi i Teknologjisë së Informacionit.

Brenda vitit 2018

5 Gjetje nga auditimi:- AKSHI gjatë vitit 2017 nuk ka zhvilluar analizimin e nevojave të burimeve njerëzore të tij për trajnime si dhe nuk e ka konkluduar këtë analizë (në përputhje me burimet njerëzore dhe financiare) në miratimin e një plani trajnimesh. Zhvillimi i paplanifikuar i trajnimeve ka sjellë mos mbulimin me trajnim të stafit si dhe shpërndarjen sporadike të

trajnimeve gjatë vitit, gjë e cila mbart risqet e produktivitetit të ulët, menaxhimit jo efektiv, rritje të shanseve për mosarritje të objektivave, si dhe mos shfrytëzim në mënyrë efektive të kohës dhe burimeve.

5.1 Rekomandimi:- Strukturat drejtuese të AKSHI-t të kryejnë analizimin e nevojave për trajnime të burimeve njerëzore në fushën e Teknologjisë së Informacionit në përputhje me burimet njerëzore dhe financiare (të brendshme dhe të jashtme) të hartojnë e zbatojnë trajnimin e tyre sipas një plani të miratuar e dinamik në përputhje me ndryshimet teknologjike të fushës.

Menjëherë dhe në vijimësi

6 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit konstaton se ndryshimet strukturore të miratuara të AKSHI-t, nuk janë paraprirë me ndryshime në bazën rregullatore për funksionimin e strukturës së institucionit.

6.1 Rekomandimi:- Strukturat drejtuese të AKSHI-t, në të ardhmen të menaxhojnë ndryshimet, duke i paraprirë zbatimin me hartimin e bazave rregullatore për funksionimin e funksionaliteteve të reja të strukturave të institucionit. Në çdo rast procesi duhet të kalojë në procese pilote si dhe nënshkrimin e testeve të nevojshme.

Në vijimësi

7 Gjetje nga auditimi:- Në procedurat e prokurimit për vitin 2017 vërehet mungesa e hartimeve specifike të kriterëve të veçanta. Nuk ka një argument të hollësishëm mbi vendosjen e këtyre kriterëve, duke pasur parasysh edhe rëndësinë, natyrën dhe vëllimin e kontratës.

Në Standardet TIK për vitin 2017, Specifikimet Teknike nuk janë përcaktuar kushtet e veçanta të karakterit teknik (Licenca, Trajnime, Kapacitete, etj), të cilat duhet t'i plotësojë Operatori Ekonomik në kundërshtim me VKM Nr. 703, Datë 29.10.2014 “Për Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit” pika 3.c në të cilën citohet se ..”AKSHI ka për detyrë dhe përgjegjësi të përcaktoj standardet e TIK-ut, bazuar në standardet ndërkombëtare dhe evropiane, të adoptuara, që do të ndiqen nga administrata shtetërore”.

7.1 Rekomandimi:- AKSHI në të ardhmen të marrë masa për shmangien e praktikave të tilla me qëllim hartimin e Standardeve TIK, Specifikimet Teknike të rekomandojë kushtet e veçanta të karakterit teknik (Licenca, Trajnime, Kapacitete, etj), të cilat duhet t'i plotësojë Operatori Ekonomik, bazuar në standardet ndërkombëtare dhe evropiane, të adoptuara, që do të ndiqen nga administrata shtetërore.

Menjëherë dhe në vijimësi

8 Gjetje nga auditimi:- Nga auditimi i procedurave të marrjes në dorëzim të shërbimeve në përputhje me MNSH e lidhura për platformën e-Albania rezulton se grupet e marrjes në dorëzim

nuk mbajnë raporte të marrjes në dorëzim të punimeve të kryera nga OE në kundërshtim me VKM Nr. 914, datë 29.12.2014, Neni 77, Pika 3 mbikëqyrja e kontratës.

Nga auditimi i Amendamentit me Nr. 1876, me objekt shtyrjen me 3 muaj (dt. 14/08/2017) i implementimit të kontratës Nr. Prot. 2571 datë 14.12.2015 për “Shtimi i 209 shërbimeve të reja elektronike për 18 institucione” ka mangësi pasi në të nuk janë paraqitur dhe cilësuar arsyet që kanë pasur palët për shtyrjen e kontratës.

8.1 Rekomandimi:- AKSHI në të ardhmen për të shmangur mangësi në praktikat e zbatimit të kontratave duhet të marrë masa që gjatë zbatimit të kontratave të MNSH të lidhura me OE për përfitimin e shërbimeve të mirëmbajtjes së platformës e-Albania (dhe jo vetëm), duhet të ushtrojë kujdesin e duhur në përputhje me legjislacionin në fuqi për monitorimin e zbatimit të kontratave duke matur, vlerësuar e dokumentuar procesin.

Menjëherë dhe në vijimësi

9 Gjetje nga auditimi:- Nga auditimi rezultoi se mungesat në strukturën e Drejtorisë së Sigurisë e-Gov me 10 punonjës në organike dhe me dy sektorë, me vartësi direkt nga Drejtori i Përgjithshëm përkatësisht në Sektorin e Sigurisë së Informacionit (me 5 punonjës në organike nga të cilët 2 vende vakante) dhe Sektorin e Infrastrukturës dhe çelësave publikë (me 5 punonjës në organike nga të cilët 2 vende vakante), përbëjnë risk në sigurinë e Gov e me gjerë.

U konstatua se regjistri i risqeve i miratuar për vitin 2017 është në mospërputhje me kërkesat e Ligjit Nr. 10296, Datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, Udhëzimi Nr. 30, Datë 27.12.2011 “Për Menaxhimin e Aktiveve në Njësitë e Sektorit Publik” . Grupi i auditimit konstaton se ai është një proces i nisur, por i pa finalizuar pasi nga 86 risqe të klasifikuar 48 % të tyre nuk është përcaktuar asnjë masë veprimi, nuk janë përcaktuar saktë objektivat dhe nuk janë përfshirë drejtuesit kryesorë në procesin e menaxhimit të riskut
Me konkretisht:

a. Drejtorja e Vazhdueshmërisë së Punës BCC, Backup & DRC

Nuk kanë të identifikuar si risk mungesën e DRC dhe nuk ka masa për minimizimin e këtij risku
Risqet e identifikuar përgjithësisht janë risqe të mbartura nga institucionet e tjera dhe jo risqet e AKSHI-t

Nuk identifikohet si risk mungesat në personel

b. Për Drejtorinë e Bazave të të Dhënave Shtetërore

Nuk ka veprime të përcaktuara për adresimin e boshllëqeve për:

Mungesa e stafit dhe kapaciteteve të duhura në burimeve njerëzore, përbën vonesë në regjistrimin e bazave të të dhënave shtetërore.

Mosbashkëpunimi i institucioneve. Vonesa në regjistrimin e bazave të të dhënave me impakt në ndërveprimin e tyre.

Ndryshimet ligjore të ndodhura ndikojnë në procesin e regjistrimit të bazave të të dhënave shtetërore.

c. Drejtorinë e Portalit Qeveritar e-Albania

Nuk ka veprime të përcaktuara për adresimin e boshllëqeve për:

Vonesat në plotësimin e informacionit nga personat përgjegjës të institucioneve të administratës publike për shtimin e shërbimeve në portalin qeveritar e-Albania.

Mungesë pjesëmarrje e aktorëve përkatës në takime.

Vonesa në dorëzime nga operatori ekonomik.

Mungesa e trajnimeve për përdorimin e backend-it të portalit.

d. Sektori i financës, Burimet njerëzore.

Nuk ka veprime të përcaktuara për minimizimin e riskut të identifikuar për :

Mospërputhja e kërkesave të përcaktuara për pozicionin e punës me rezultatet e konkursit apo intervistës së zhvilluar.

Mungesa e stafit dhe kapaciteteve të duhura në burimeve njerëzore, përbën vonesë në zgjidhjen e problemeve.

9.1 Rekomandimi:- AKSHI të marrë masa me qëllim përmbushjen e misionit të tij duke marrë parasysh dhe funksionalitetet e reja të përcaktuara nga VKM Nr. 673, Datë 22.11.2017, me një proces dinamik dhe gjithë përfshirës të strukturave kryesore të kryej identifikimin dhe vlerësimin e risqeve, dhe në varësi të burimeve të hartojë masat dhe politikat e nevojshme, reale për minimizimin e tyre.

Brenda vitit 2018 dhe në vijimësi

10 Gjetje nga auditimi:- Nga auditimi u konstatua se prej vitit 2013, AKSHI ka investuar për zhvillimin e vazhdueshëm të Portalit e-Albania, dhe rritjen e numrit të shërbimeve elektronike të ofruara për qytetarët dhe bizneset, por kryerja e investimeve për krijimin e shërbimeve elektronike dhe ngritjen e protalit, nuk është sinkronizuar në kohë me nxjerrjen e bazës ligjore për vulën elektronike nga strukturat që kishin të drejtën për të nisur propozimet legislative (VKM nr.495, datë 13.9.2017). Veprim i cili ka sjellë mos efektivitet në përdorim të portalit për muajt janar – shtator 2017.

10.1 Rekomandimi:- AKSHI në të ardhmen t'i kushtojë një vëmendje të veçantë efektivitetit të përdorimit të fondeve publike duke mbështetur ato në kohë me bazën e duhur rregullatore në përputhje me të drejtat e reja të përcaktuara në VKM. Nr. 673, Datë 22.11.2017.

Menjëherë dhe në vijimësi

11 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit konstaton se suporti ndaj përdoruesve të platformës është i ulët me impakt të drejtpërdrejtë në uljen e numrit të përdorueshmërisë së platformës nga qytetarët, strukturat për auditimin e këtij procesi i cili konsiderohet si një proces tepër sensitiv dhe i domosdoshëm janë të mjaftueshme dhe më konkretisht:

a. Suporti me telefon/chat nuk është funksional dhe koha e kthimit të përgjigjes për suport me formën e aplikimit është relativisht e gjatë, nuk ka ofrimin e shërbimit për përdorues me aftësi të veçanta (probleme shikimi) platforma ofron mundësinë e vendosjes së kontrollit të sigurisë (Captcha) me tinguj zanorë por këto tinguj nuk janë në gjuhën Shqip, gjë e cila sjell vështirësi në përdorim nga qytetarët në mospërputhje edhe me Ligjin nr. 93/2014 "Për Përfshirjen dhe Aksesueshmërinë e Personave me Aftësi të Kufizuara". Shkalla e ulët e përdorimit të e-Albania nga grup moshat 35-65 + tregon se këto moshat nga grup moshat 35-65 + tregon se këto moshat të cilat përbejnë 51.3 % të popullsisë megjithëse kanë nevojë më të mëdha për këto shërbime hasin vështirësi në përdorim të shërbimeve online.

b. Shkalla e ulët e rikthimit të përdoruesve tregon se duhet bërë akoma më shumë punë për analizimin e shkaqeve për të cilat përdoruesit nuk kanë arritur dot të marrin shërbimin e nevojshëm. Mungesa e asistencës në kohë reale bën që grup moshat të cilat kanë nevojë më të madhe për thjeshtëzim në ndërveprim me e-Albania me qëllim të përfitimit të shërbimeve, nuk kanë përdorueshmëri të lartë të platformës për shkak se nuk arrijnë të kryejnë përdorimin e shërbimeve në platformë.

c. Shkalla e ulët e përdorimit të portalit nga përdorues jashtë Shqipërisë për vende me emigracion të lartë të shqiptarve si Italia, Greqia etj nuk janë në listën e përdoruesve më të mëdhenj të sistemit lidhet me faktin e mungesës së asistencës online si dhe shtrirjen e kësaj asistence 24/7 dhe mos marrjen parasysh se shumë nga bashkatdhetarët tanë jetojnë në zona orare të ndryshme nga ajo e Shqipërisë.

Grupi i auditimit konstaton se në platformën e-Albania nuk janë eliminuar plotësisht bug-et dhe ofruar facilitet e nevojshme:

d. Procesi i resetimit të fjalëkalimit nuk është i konsoliduar plotësisht. Është konstatuar se në raste të veprimeve jo të sakta të përdoruesve që kërkojnë të risetojnë fjalëkalimin ka problematika që e pengojnë këtë proces. Duke pasur parasysh se niveli i aftësive ndërvepruese të qytetarëve me platformën e-albania është i llojeve të ndryshme, është tepër e domosdoshme që procesi i resetimit të fjalëkalimit të jetë një proces i konsoliduar dhe pa probleme teknike, pavarësisht veprimeve të sakta ose të pasakta që mund të kryejnë përdoruesit e platformës.

Problematikat që mund të shfaqen në këtë proces kanë impakt të drejtpërdrejtë në uljen e numrit të përdoruesve që kërkojnë të marrin shërbime nga platforma e-albania.

e. Grupi i auditimit konstaton se në shërbimin "Kërkesë për transferim dosje përfitimi (pensioni)" në platformën e-albania kur përdoruesi ka hapur këtë e-shërbim, nuk ka mundësi të bëjë kërkim për shërbime të tjera. Në momentin që përdoruesi klikon butonin "search" pasi shkruan një shërbim tjetër që dëshiron të kërkojë i shfaqet "error" kthimi back të browser-it, përdoruesit i rishfaqet "error".

f. Disa fusha si 'e-mail, emër, mbiemër, NID duhet të merren automatikisht nga profile i përdoruesit në rastet kur përdoruesi është i loguar në platform. Aktualisht një përdorues mund të vendosi çfarëdo vlere në fushat e kërkuara dhe të dërgojë një kërkesë për suport.

11.1 Rekomandimi:- Drejtoria e platformës e-Albania me qëllim rritjen e përdorimit të platformës të analizojë në mënyrë periodike shkaqet e mos marrjes së shërbimit si dhe të kryejë rivendosjen e suporteve në gjuhën shqipe me telefon/chat me mbulim 24/7. Në ofrimin e suportit të kihet parasysh kuadri ligjor në lidhje me kërkesat e kategorive me aftësi të veçanta.

Menjëherë dhe në vijimësi

12 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit konstaton se loget e përgjigjeve të kërkesave dhe ankesave fshihen automatikisht 30 ditë pasi ka ndodhur veprimi. Nuk ka gjurmë të analizimit të procesit të ndihmës dhe suportit për përdoruesit e e-Albania në kundërshtim me Rregulloren e Sigurisë së AKSHI-t miratuar me Nr.Prot. 2420 dt.29/08/2016; Kreu VI Administrimi i Sistemeve të Informacionit, Neni 21 Mbajtja e Logeve i cili përcakton: “Do të mbahen dhe do të ruhen loget (shënimet e shkurtuara) për të gjithë aksesimet në sistemet e AKSHI-t, për të gjithë përdoruesit e brendshëm dhe të jashtëm, si dhe me Ligjin Nr. 10 273, datë 29.4.2010 Neni 18 “Ruajtja e dokumentit elektronik”.

12.1 Rekomandimi:- AKSHI të marrë masa për analizimin e konfigurimeve dhe kapaciteteve ekzistuese ruajtjes së logeve, dhe të hartojë dhe miratojë në përputhje me legjislacionin e “ruajtjes së dokumentit elektronik”, kohën e ruajtjes, procedurat e analizimit dhe fshirjes së logeve.

Menjëherë dhe në vijimësi

13 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit konstaton se Platforma E-Albania, publikon informacione dhe shërbime nga burime të cilat kanë data baza të pa certifikuar (nga AKSHI) duke mos siguruar ndërveprimin e duhur për ruajtjen e të dhënave personale. Grupi i auditimit konstaton se politikat e privatësisë janë thyer dhe të dhënat personale janë të ekspozuara, me konkretisht:

1. Gjenerimi i faturës të UKT-së në platformën e-Albania pa bërë lidhjen me numrin NID me ‘KODI I KLIENTIT’, mundëson leximin e informacioneve të faturimeve që nuk i përkasin personit të loguar në platformë.
2. Nga auditimi konstatohet se pavarësisht se Regjistri i Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimeve të Transportit Rrugor është bazë të dhënash e regjistruar, si rezultat i problematikave në ndërveprimin e kësaj baze të dhënash me regjistrin e gjendjes civile (identifikimi i mbështetur në NID) identifikimi i përdoruesit që kërkon shërbimin jo gjithmonë është i saktë.

13.1 Rekomandimi:- AKSHI me grupe të përbashkëta me institucionet që ofrojnë shërbime në platformën e-Albania të marrë masa për analizimin e bazave të të dhënave të platformës dhe të kryejë ndërhyrjet e nevojshme për plotësimin e kriterëve të domosdoshme për ndërveprim duke respektuar përcaktimet e Ligjit Nr. 9887 datë 10.03.2008 (ndryshuar) “Për Mbrojtjen e të Dhënave Personale”. Për shërbimet apo elementë të tyre të cilat nuk plotësojnë kriteret e

nevojshme ligjore të merren masa e pezullimit të shërbimit deri sa të sigurohet plotësimet e nevojshme.

Menjëherë dhe në vijimësi

14 Gjetje nga auditimi:- AKSHI nuk po zhvillon teknologji të cilat do ti përgjigjen fluksit në rritje të të dhënave (big data) mbështetur në të ashtuquajturin “programim logjik” i cili mbështetet në logjikën e vetë zhvilluesve të softuerëve për përzgjedhjen, grupimin e ndërlidhjen e informacioneve.

Grupi i auditimit konstaton se AKSHI nuk ka bërë përpjekje të mjaftueshme për të:

- a. Reduktuar pasigurinë që ka të bëjë me përpunimin dhe përdorimin e të dhënave masive (Big Data), dhe ofrimi i një platformë të plotë dhe efektive të dhënash për vendimmarrësit.
- b. Ulur marzhin e gabimeve në analizën e të dhënave masive (Big Data) duke udhëzuar përdoruesit për rrugën e duhur janë të pa mjaftueshme.
- c. Përdorimin e Big Data-t për të ndihmuar vendimmarrësit të marrin vendimet e duhura bazuar në të dhëna dhe analiza të menaxhimit të cilësisë (Managing Total Quality/MTQ).

Grupi i auditimit konstaton se funksionalitetet e gjenerimit të statistikave në Drejtorinë Juridike nuk përbën oportunitet për zhvillimin e statistikave në përgjithësi dhe data analytics në veçanti.

14.1 Rekomandimi:- AKSHI të marrë masa në zbatim të praktikave me të mira të fushës analizimin e situatës me objektiv ndryshimet e nevojshme strukturore dhe planifikimin e burimeve të nevojshme për përdorimin e statistikave dhe big data me prioritet zhvillimin e Teknologjive të cilat do ti përgjigjen fluksit në rritje të të dhënave (big data) mbështetur në programe logjike.

Brenda vitit 2018 dhe në vijimësi

15 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit konstaton se AKSHI nuk ka Disaster Recovery Plan (DRP) dhe Disaster Recovery Center (DRC), mungesa e të cilave mbart riskun e humbjes së të dhënave të cilat ruhen dhe përpunohen në Data Center e AKSHI-t me një impakt të madh, të një rëndësie mbarë kombëtare.

15.1 Rekomandimi:- AKSHI duke marrë parasysh edhe shtimin e funksionaliteteve të marri masat e nevojshme për hartimin e një Disaster Recovery Plan (DRP) si dhe duke kryer vlerësimin e impaktit mbarë kombëtar të humbjes së informacionit nga mungesa e DRC të paraqesë projekte konkrete pranë instancave përkatëse për financimin e një Disaster Recovery Center (DRC).

Brenda vitit 2018 dhe në vijimësi

16 Gjetje nga auditimi:- Grupi i auditimit konstaton se portali e Albania nga data e krijimit 28 nëntor 2012 deri me datë 21.09.2017 ka funksionuar pa një rregullore të miratuar. Kjo rregullore

nuk ka politika në hapjen dhe mbylljen e userave, për punonjësit e Administratës Publike dhe Institucioneve Publike dhe Jo publike, të cilët kanë akses në shërbimet e e-Albania. Gjithashtu në sistem ndodhen usera të pa identifikuar me emër, mbiemër me impakt në përdorimin e pakontrolluar të të dhënave personale të mbrojtura me ligj. Procesi i dërgimit të emailit nuk kërkon verifikimin e vërtetësisë së adresës së e-maileve si dhe nuk ka info shtesë për vendndodhjen e dërguesit të këtij emaili që kërkon suport ose ndihmë si dhe mosha e tij.

16.1 Rekomandimi: Me qëllim mbrojtjen e të dhënave personale AKSHI të marrë masa për ndërhyrjet e nevojshme në rregulloren e portalit për plotësimin e politikave në hapjen dhe mbylljen e userave, për punonjësit e Administratës Publike dhe Institucioneve Publike dhe Jo publike, të cilët kanë akses në shërbimet e e-Albania.

Menjëherë dhe në vijimësi

B. MBI PËRCJELLJEN E RAPORTIT PËRFUNDIMTAR TË AUDITIMIT.

Raporti i Përfundimtar i Auditimit dhe Vendimi i Kryetarit të KLSH-së, do të përcillen krahas subjektit të audituar (AKSHI-t) edhe tek Kuvendi i Shqipërisë (Kryetarit të Kuvendit, Komisionit të Ekonomisë dhe Financave, Komisionit të Veprimtarisë Prodhuese) dhe Kryeministrit të Shqipërisë.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Teknologjisë së Informacionit dhe Investimeve të Huaja. Ky vendim përcillet në formë rekomandimi në subjektin e auditimit.

Bujar LESKAJ

K R Y E T A R